

in den laat-
eders. Enkele

u toe slechts
g, later afzon-
estie der ter-

minologie.
n de ook tot
g van weten-

niet meer bij;
a iets anders
aren te doen;
n, of — wat
goed als zeker
elkander in,
et royaal weg
der slaan in
ie verschillen,

and onbekend
rak door. Er
Noorden, die
theologische
ampere vraag
ken viel voor
van de onbe-
aar, dan had-
ker gesproken,
! En als dan
n, de een, om
over Kuypers
der herboren
omen zijn, de
elen over oor-
ator temporis
goeden ouden
gen een goed-
geven, als hij
r de suggestie
dan kan men
nde mensen
en, en er een
lingen.

en toezien
te begrijpen,
anderen, over
t. houden. Het-
me hart".

mbedoeld, veel,
rden mag. De
ociale beteeke-
het verkeer
nibus, waarin
nibussen gaat
ook nooit één
Een passe-par-
Ook de taal
an de taal be-
erkeersmiddel;
zooveel moge-
rs, en dat hij
e kunnen. Hij
kan óók niet
in een bepaal-
geconstrueerd,
nheid, die de
praak-makend"

lieu optreedt,
ich zooveel
lijke taal. Hij
sem, altijd op
zal elk oogen-
e tot pasmunt
en, om precies
itdrukken wil.
an de andere,
het is met de
zoodra ze
geslepen,
ewerkte steen,
ten; maar die
i zich niet in
met z'n allen
an de kiezel-
roelen, zooveel
n toe, die we
nenschenleven.
elsteenen zijn
slepen, die dia-
elsteenen zijn
kokende berg-
slepen. En de
bij de firma

Asscher, waar af en toe een Japansche prins komt kijken naar „de kunst”, — of zoo.

En daar begint een van de moeilijkheden. Wie het sociale verkeer van gehakte tuinpaden zoekt, en aan ander „verkeer” geen behoefte voelt, zal z'n vrachtje kiezelsteenen in alle gemoedelijkheid gebruiken kunnen en zich voorts niet eens druk maken over de kwestie, of zij inderdaad geslepen en bewerkt zijn, ja, dan neen. Maar wie geroepen is tot de technische diensten in de diamantslijperijen van de firma Asscher en consorten, moet wel de daar aangevoerde steenen slijpen voor een speciaal, vaak voor een allerspecieelst doel. En om zijn slijp-praestaties te verstaan, en er aan mee te kunnen werken, moet men de slijp-kunst zelf kunnen beoefenen. Hoe specialer iemands bedoeling is met het bewerken van bepaalde edelsteenen, die voor een zeer bijzonder doel bestemd zijn (denk maar eens aan de kroningsfeesten van den koning van Engeland), des te meer onttrekt zijn kunst zich aan de technische vaardigheden van den doorsnee-diamantslijper; het komt voor, dat men voor het slijpen en bewerken van bepaalde steenen maar een enkelen man in een wereldstad of maar een paar lieden in heel een cultuurvolk vinden kan.

Dat was maar beeldspraak, van die pasmunt, die slijperij, die kiezels en die diamanten. Maar ze was noodig, om te doen zien, waar het over gaat. En het feit, dat die beeldspraak noodig was, wilden we duidelijk zijn, plaatst ons meteen midden in de moeilijkheden, die er liggen op het gebied der terminologie.

Hadden we die breedspakige beeldspraak niet gebruikt, dan zouden de meesten onzer lezers niet verstaan hebben, wat we bedoelden met het verschil tussen a-logische of a-theoretische enerzijds, en logische of theoretische „bewerking” van „steen-materiaal” anderzijds. Die beeldspraak komt hun te hulp, om hen te doen verstaan, wat misschien een diamant-slijper al lang droomde kan, als hij het beeld van logische en niet-logische bewerking van „steen-materiaal” hoort aanwenden. Ik zeg voorzichtig: misschien; want „kan óók best zijn, dat zoo'n mijnheer mij uitleggen zou, als ik meende, met dezen term zijn vakterminologie te hebben getroffen. Maar neem eens even aan, dat ook hij inderdaad van „logische” en „a-logische”, „vorming” van het „materiaal” zou plegen te spreken, dan ben ik van mijn kant er weer zeker van, dat hij op zijn beurt, ondanks al zijn routine in het hanteeren van die vaktermen, weer met de hand in het haar zou zitten, als hij h.v. in Kants wijsgeerige terminologie zou lezen over „a-logisch materiaal”, dat „logisch bewerkt” is door den kennenden mensch, wanneer deze begrippen vormt en den Gegen-stand, het object, „vormt”, ja, voort-brengt als object. Kant als filosoof bedient zich daar van een beeldspraak, die ontleend is óók aan het bedrijf der firma Asscher; maar men kan er toch zeker van zijn, dat de eenige diamantslijper, die nu Kant daarin zoo maar zou kunnen verstaan, een verlopen student, of een gegradueerde zonder aanstelling is, die nu in arren moede aan de slijperstafel is gaan zitten, om toch maar aan den kost te komen. Een diamantslijper als zoodanig, of zelfs de romanschrijver Querido, die in de wereld der diamantslijpers erg goed thuis bleek, als letterkundige, zou Kants filosofentaal in dezen niet begrijpen, ook al is ze rechtstreeks mede aan het slijpersbedrijf ontleend. Ik zeg: mede. Want óók aan het bedrijf van den leerlooier, den kuiper, den glasblazer, kan Kants beeld van logische bewerking van a-logisch materiaal ontleend zijn. Het doelt immers op het „vorm geven” aan nog niet gevormd, doch „ruw”, „onbewerkt” materiaal? Het kan ook herinneren aan het werk der zes scheppingsdagen, toen God — volgens sommiger meening — „vorm” „gaf” aan het eerst nog-niet-bewerkte „materiaal”, aangeduid in Genesis 1:1 en 2.

Wie zou nu niet er in kunnen komen, dat velen er niet meer bij kunnen, wanneer „steenen”, fijn-geslepen als een diamant, en bestemd voor de diamanten-beurs, terecht komen in hun kiezelsteenvrachtje? Laat ons de stoute en op den duur vermoedende beeldspraak nu verder maar achterwege laten: wie kan niet verstaan, hoe moeilijk het voor onze meelevende, maar ongeletterde, of in hun academische ontwikkeling niet meer heelemaal „bij-gewerkte” broeders en zusters is, als zij in hun poging, om zich ook als kerkelijk-meellevend mensch zoo goed mogelijk te oriënteren, op termen stuiten, die hun óf totaal onbekend zijn, óf in de bepaalde betekenissen, die deze of gene geleerde er aan hechtte, onbekend zijn? Ik kan best begrijpen, dat woorden als „hart”, „subject”, „ziel”, „functie”, „wet”, die we allemaal kennen, en als kiezelsteen plegen te hanteeren (d.w.z. waarvan we de betekenis lieten bepalen door de a-logische slijp- en bewerkfunctie der spraakmakende gemeente, slordig als ze is), menig-een in verwarring brengen, als hij diezelfde termen aantreft in de vak-literatuur van bepaalde denkers en schrijvers, om dan bij de kennismaking daarvan ineens, óf langzamerhand, te ontdekken, dat ze dezen keer van de diamantslijperstafel gekomen zijn, d.w.z. een zeer bepaalde betekenis kregen, die niet klopt met wat zij tot nu toe er onder verstonden. Ik kan me een voorbeeld van recenten datum herinneren. Onlangs sprekende voor de jaarvergadering onzer Mannenvereeningen, en aan den tijd gebonden, bediende ik me van de uitdrukking: „Gods objectieve spreken”; en bedoelde daarmee: dat God gesproken heeft, in verschijningen, of in de Schrift, in de „objectieve” wereld der werkelijkheid; gesproken heeft, écht, en heusch, tot den mensch. Twee vragenstellers — „diamantslijpers” van den laatste tijd — hadden daartegen eenig bezwaar: op hun standpunt terecht; ik wist het onder het spreken. Ik had me ook zoo kunnen uitdrukken, dat Gods Woord,

zoo als het tot de kerk gekomen is, zich zelf in de mogelijkheid gebracht heeft tot het hebben van een „objectsfunctie”. Allicht had ik daarmee die twee stam-gasten der diamantslijperij bevredigd, maar ik had de vergadering in raadselen gesproken; en de toelichting zou een kwartier van het beschikbare uur hebben afgenomen. Een klein voorbeeld, zoo voor het grijpen; maar het illustreert, hoeveel voetangels en klemmen er op dit terrein zijn. En het geeft meteen toelichting bij mijn persoonlijke meening, dat ieder bij het kiezen en fixeeren van bepaalde termen, bestemd voor wetenschappelijk gebruik, zoo veel mogelijk dient te rekenen met het historisch geworden, en met de betekenis, die de woorden nu eenmaal hebben, zoo ongeveer. Wie nieuwe termen invoert, doe het nimmer „zonder groote oorzaak”. Als ik me niet vergis, is het een baken in zee, dat — om nog eens in 't beeld te blijven — zelfs diamant-slijpers van professie zich hebben vergist bij het hanteeren en definieeren en verifieeren van bepaalde „steenen”, die in een andere slijperij waren bewerkt. De haast, waarmee ze hun onjuiste diagnose hebben gepubliceerd, is niet te verontschuldigen, doch zal wel niet uit de wereld weggenomen zijn tegelijk met hun overtuiging, dat ze ditmaal toch heusch te ras hebben geoordeeld. En het is altijd goed, zooveel mogelijk daarmee te rekenen, opdat er niet meer ongelukken gebeuren, dan onvermijdelijk zijn, zooveel het ons betreft.

Maar het wordt inmiddels hoog tijd, dat we ook even aan de keerzijde van deze medaille onze aandacht geven.

Want indien wij door onze opmerking, dat de kwestie der terminologie sociale betekenis heeft, de instemming verwerven mochten van hen, die over nieuwe termen klaagden, dan wordt het nu de tijd, ook henzelf te binden aan de consequenties van dit hun eigen gezichtspunt. Zij moeten dat sociale element aanvaarden, niet alleen, als het „in hun kraam te pas komt”, maar ook, als het dengenen, over wie zij oostend zijn, steun biedt in hun zelfverdediging.

Want het is een feit, en het zal tot het eind der dagen toe een feit blijven, dat ieder wetenschappelijk werker, die tot een eigen denk-systeem poogt te komen, gedwongen is zijn termen te hanteeren, te „slijpen”, op een zeer speciale manier, d.w.z. op een manier, die hem in de afzondering brengt, onverschillig, of hij zulks wil of niet; een manier, die men nu eenmaal eerst als zijn eigen speciale manier kennen en bestudeeren moet, wil men hem zelf verstaan en over zijn meeningen en theorieën kunnen spreken en mee-spreken.

Men heeft met name aan de filosofie zoo vaak verweten, dat zij „abstract” was. Maar dat is een mis-verstand. Er tracht geen menschenkind „konkreter” in zijn spreken te zijn, dan juist de echte filosoof: hij wil immers onderscheiden, en nog eens onderscheiden tot het einde toe? Hoe verder hij met zijn denken komt, hoe meer hij gedwongen is, het ééne woord af te grenzen tegen het andere, het ééne begrip te verbijzonderen tegenover het andere. Uiteraard komt hij daarbij tot het aanraken van kwesties, en het invoeren van distincties, en het dienovereenkomstige kiezen van woorden of woordverbindingen, die volkomen vreemd zijn aan de denkgewoonten en de taalroutine van anderen, die óf zoo'n hoge vlucht niet nemen als hij, óf een andere vlucht nemen in hun denken, een anderen kant uitgaan. Eerstgenoemde „wreken” zich dan meer-malen — om in den trant van een „Heraut”-recensente van recenten datum te spreken — in den vorm van ressentiment: zij klagen, dat de invoerders van zulke distincties, als „Friesch Kerkblad” onlangs overschreef (zie boven), „abstract” redeneeren. Maar het is een betreurenswaardig misverstand. Want juist in die al fijnere onderscheidingen treedt het verlangen van de bedoelde auteurs aan den dag, om al konkreter te spreken, en den „nervus rerum” te raken, d.w.z. om de kern der dingen te treffen.

En de menschen, die ik hier bedoel, „wreken zich” nog wel op een andere manier. Zij klagen, dat de door hen bedoelde auteurs „zoo onduidelijk” zijn. Ook dat is vaak een beklagenswaardig misverstand. Zeker, een schrijver wordt onduidelijk, als zijn gedachten niet scherp zijn, of als hij met zichzelf in tegenspraak komt; zoo als het herhaaldelijk met den voor veler besef zoo „duidelijken” Dr. A. Kuiper het geval geweest is, wanneer n.l. zijn genie zich den tijd niet had gegund voor zelfcontrole. Maar als een auteur zich zelf niet weer-spreekt, of voorzover hij het niet doet, mag men hem niet „onduidelijk” noemen reeds daarom, dat hij termen bezigt, of onderscheidingen invoert, die de groote meerderheid niet gewoon is te hanteeren. Het is een groote vergissing, als men „gemeinverständlich” tot synoniem van „duidelijk” maakt. „Gemeinverständlich” beteekent: iedereen kan er bij. Maar wetenschappelijke kwesties zijn nu eenmaal niet voor iedereen toegankelijk. En een auteur, die vragen aansnijdt, waarin slechts enkelen hem volgen kunnen, kan voor die enkelen — de eenigen, die meespreken kunnen in zijn geval — volkomen duidelijk zijn, zonder evenwel ooit „gemeinverständlich” te worden.

Wie hieraan denkt, vindt het een beetje ironisch, dat dezelfde menschen, die in kerkbodes roepen om thetische behandeling der problemen, tegelijkertijd over hen, die daaraan begonnen zijn, een weeklacht aanheffen vanwege derzelver „onduidelijkheid”. Ze kregen wat ze wilden; maar ze hebben niet bedacht, dat hetgeen ze wilden, neerkwam o.m. op het invoeren van fijnere distincties, of van nieuwe onderscheidingen, die slechts aan de enkele geduldige en ontwikkelde lezers toegankelijk zullen kunnen zijn.

Als ik het wel zie, is dat konkrete klagen over de

Handicapped Scouts.

Wij willen heden eens parkeeren in het groote Padvinderskamp te Vogelenzang.

Ik stuur mijn wagen naar sub-kamp 7 om kennis te gaan maken met de Handicapped Scouts.

Handicapped Scouts dat zijn padvindders met een lichaamsgebrek. De één vindt zijn handicap in blindheid, een ander is stom of doof, een derde is kreupel enz. Maar zij zijn niet afgekeurd noch buitengesloten. Zij zijn verenigd in een apart kamp, waarin de doove het oog is van den blinde en de stomme de voet is van den kreupelen.

Zij vormen een apart corps, niet dat der invaliden, ook niet dat der stakkerds. Neen, het corps der B.E.'s.

B.E.'s dat wil zeggen: padvindders met bijzondere eischen. Hun wordt geleerd hun kwaal of lichaamsgebrek te beschouwen als een speciale opdracht, een aparte levenstaak. Niet als een excuus om aan hun roeping te ontkomen, maar als een eervolle verzwarende van hun roeping. Zooals men aan een flinke leerling soms een extra moeilijke opgave voorlegt.

Zij blijven geen welpen, zij worden scouts (verkenner), zij leggen hun proeven af.

Zij stormen mede in de rally (wedloop) en zij slaken hun moedige yells! (uitroep van dankbaarheid en aanmoediging).

Nu ga ik geen beschouwingen houden over het humanisme in de Padvinderij, noch over overdrijving bij de Jamboree. Maar parkeerend bij sub-kamp 7, mediteer ik achter het stuur een oogenblik over de Handicapped Scouts. Om in de Jamboree-taal te denken, van hoe menige figuur uit het Koninkrijk Gods kan gezegd worden: and he was a handicapped Scout!

Voor mijn oog ontrolt zich de groote rally der geloofsgetuigen.

Ik zie den linkenden Jakob, ik hoor de zinnen moeizaam komen van de lippen van Mozes, de onhandige Ehud trekt aan mijn oog voorbij. David, knap maar tenger — een beetje meisjesachtig spotten zijn groote broers — rijst op voor mijn oog. Ik zie Amos, die geen opleiding heeft gehad. Paulus verschijnt in de loopbaan, een pijnlijke doorn priemt in zijn voetzool, maar hij verslapt geen oogenblik in zijn machtig tempo. Achter hem volgt Timotheüs, bescheiden, teer, gehandicapt door menigvuldige zwakheden. En onafgebroken gaat de stoet voort: ik zie Calvijn, heroiek worstelend met zijn zwak gestel en Wesley met „his rotten carcass”. Gehandicapt, maar zij vertragen niet in den wedloop, zij houden hun hand niet op hun maag of hun hart, maar zij klemmen hun vingers om den Standaard der Waarheid. Zij kermen niet hun Ach en Wee, maar hun krachtige yells roepen ons op tot den strijd. En ik zie in hun gevolg personen uit mijn jeugd en uit mijn later leven, figuren van kleiner afmetingen, mannen en vrouwen met een handicap, maar die trouw en dapper gediend hebben in het koninkrijk Gods.

Mijn lezer, misschien hebt gij onder de velerlei kruis en druk die ons om de zonde overkomt, een bijzondere handicap.

Misschien een lichaamsgebrek, misschien „zenuwen”.

Mogelijk worstelt gij met de gevolgen van een gebrekkige opleiding of gij staat in onze veel-sprekende samenleving als een man, zwaar van tong. Uw huwelijk is om de een of andere reden niet gelukkig of uw gezin niet harmonisch. Gij moet worstelen, wroeten en mieren van het eene geldtekort in het andere en dat zorgen en cijferen dwarsboomt u zoo in de vervulling van uw levens-roeping. Mogelijk zijt gij voor die handicap blijven parkeeren. Gij hebt „neen” gezegd toen de Kerk des Heeren u riep tot het ambt of tot eenige functie in het Koninkrijk Gods. Gij hebt de gave, die in u was, niet opgewekt, maar laten uitdooven. En in plaats van een moedig Yell te doen hooren, maakt gij met uw zuchten de handen der kampioenen slap en hun hart wankelmoedig.

O, gij B.E.'s van het Koninkrijk Gods, ik roep u op voor den wedloop!

Uw handicap kwam van denzelfden God, van Wien uw roeping is.

Uw levensmoeilijkheid is slechts de bijzondere eisch, welke uw Souverein u stelt en waarvoor Hij u bijzondere kracht beschikken wil.

Gij zijt niet uitgeschakeld, niet buitengesloten. Roep den God uws levens aan, in dat wondere geloof, dat de psalmist toonde in de eenheid der verlossing: „mijn ziel dorst naar U, mijn vleesch verlangt naar U.”

En aan het eind van uw rally zult gij God dank bewijzen, ook voor elke wond en bloed-tranenspat.

N. B.